

Szakmai előzmények összefoglaló a Körmöczy programhoz

SZAKMAI HELYZETELEMLÉZÉS

1. Az átadás-átvétel során tapasztalt szakmai helyzet a szövetségben

Előzmény: A Kiemelt Sportágfejlesztési Program előtti és utáni időszak: pozitívumok és negatívumok felsorolása.

Mint az köztudott, a kormány 2013-tól megalkotta a 16 kiemelt olimpiai sportág számára a Központi Sportágfejlesztési Koncepciót.

Mind a 16 kiemelt sportági szakszövetségnek le kellett adnia a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó sportágfejlesztési koncepcióját.

Ezt a Magyar Tenisz Szövetség 2013-ban egy komplex, minden területre kiterő programmal megtette. A szakmai koncepcióban részletesen rögzítve lettek a legfontosabb fejlesztendő területek és az erre irányuló módszerek és programok, melyek 80%-ban a mai napig megállják a helyüket.

Az állami támogatások alapján a legkiemelkedőbb év a 2018-as volt, amikor több mint 3.5 milliárd Ft-os költségvetésből gazdálkodhatott a Magyar Tenisz Szövetség.

A KSF elindulásával lehetőség nyílt volna több olyan szakmai program elindítására, amely ezen időszak alatt meg tudta volna alapozni a magyar teniszsportág jövőjét. Ebbe beletartozott volna a bázis és versenyzői létszám növelése, ösztönző programok elindítása klubok és edzők számára.

Az új szakmai vezetés megállapítása:

Az átadás-átvétel után egyértelművé vált, hogy az MTSZ a korábbi években összes energiáját, és aránytalanul nagy anyagi és humán erőforrást fordított a nagy nemzetközi versenyek megrendezésére.

Az igazolt versenyzők létszáma 2014 – 2020 között gyakorlatilag stagnált és jelenleg is ugyanazon a 2400 fős létszám körül mozog, mint 2014-ben vagy előtte. Ráadásul az MTSZ ezen igazolt utánpótláskorú sportolók, tervszerű fizikai és technikai fejlesztésével sem foglalkozott rendszer szinten az elmúlt években.

Pozitívan kell értékelni az ITF nemzetközi versenysorozatot és a Nemzeti Edzőközpont megépülését.

Az elmúlt 5 évben Babos Tímea, Fucsovics Márton, Balázs Attila sikereitől tényleg hangos volt a magyar tenisz. Való igaz, olyan eredmények születtek a sportágban, amilyenek több mint 20 éve nem, így pl. a Davis Kupa csapat visszajutott a világcsoportba, Fucsovics Márton ATP versenyt nyert, Babos Tímea többszörös Grand Slam bajnok és többszörös világbajnok lett, valamint Balázs Attilával kiegészülve két férfi teniszezőnk is az első 100-ban volt a világranglistán. Árnnyalja a képet, hogy ezek a sikerek azonban szinte egyáltalán nem a Magyar Tenisz Szövetség tervszerű, hosszútávú stratégiájához köthetők, hanem sokkal inkább egy-egy sportoló és az őt körülvevő néhány ember elkötelezett, sok éven át kitartó erőfeszítéseinek.

Azonban azt sem felejtjük el, hogy még ezek az eredmények sem feltétlenül jelentenek óriási kiugrást az elmúlt évtizedekhez képest, hiszen pl. a 2000-es évek elején volt olyan Grand Slam torna, ahol 5 magyar játékos is főtáblás volt alanyi jogon egyéniben, sőt volt egy Szávay Ágnes is.

Az előző évtizedekhez képest óriási anyagi többletforrás, tehát nem feltétlenül hozott magával lényeges nagyobb nemzetközi eredményességet, ugyanakkor a hazai bázis nem növekedett, az utánpótlás eredményesség sem javult és rengeteg fontos és értékes szakmai program nem indult el, amire pedig lehetőség adatott volna.

2. Az új szakmai vezetés stratégiája, koncepciója

A 2020 júliusában megválasztott új elnökség, kiemelt céljának a hazai teniszsport tömegbázisának szélesítését, a vidéki teniszélet megerősítését, az utánpótlásképzés mennyiségi és minőségi bővítését, illetve a gyermektenisz fejlesztését jelölte meg prioritásként.

Ezen célok alapján 2020 év végére elkészült az MTSZ megújult szakmai koncepciója. A több mint 50 oldalas anyag kidolgozásánál az összes bizottság aktív szerepet vállalt, majd a tagszervezetek is véleményezték és elküldték javaslataikat a szövetségnek. A több körben tárgyalt szakmai koncepciót végül az elnökség idén év elején fogadta el. A szakmai koncepció, éves lebontásban 1.5 milliárd forintos költségvetéssel tervez a következő öt évre.

A 2021-es évre ebből előreláthatólag valamivel több mint 1 milliárd forint fog az MTSZ rendelkezésére állni. Ennek az összegnek a döntő többsége az Emberi Erőforrások Minisztériumától érkezik, azon a szponzoráción túlmenően, ami szükséges ahhoz, hogy olyan programok is elinduljanak, amik az EMMI által nyújtott támogatásból nem finanszírozhatók.

Ilyenek többek között a hazai és nemzetközi felnőtt pénzdíjas, illetve a nemzetközi ITF pro circuit versenyek.

Az EMMI az előző években 400-500 millió forint közötti forrást biztosított a szakmai működésre, ezt szeretnénk 800 millió forinttal megnövelni a Körmöczy program által, a további 200 millió forint forrást pedig saját bevételből és szponzorációból biztosítaná magának a szövetség, a koncepciójában meghatározott 1.5 milliárd-os éves költségvetéshez.

Ezért az MTSZ közvetlenül a kormányhoz fordult, annak érdekében, hogy költségvetési támogatást kapjon a Körmöczy Zsuzsanna Teniszfejlesztési Program mint sportolófejlesztési program végrehajtásához 2022-2025 vonatkozásában, évi 800.000.000 Ft értékben. Az MTSZ elképzelése szerint a Körmöczy program a szakmai koncepcióból, az óvoda-iskola és play & stay gyerektenisz programokat, a régóta tervezett szakmai műhelyek programját, a kisebb felnőtt profi és junior nemzetközi versenyek megrendezését, az edzőképzést valamint a szabadidős tenisz programokhoz szükséges forrásokat biztosítaná, a KSF és egyéb EMMI források pedig elsősorban a válogatott versenyzők felkészítésére és nemzetközi versenyeztetésére, általános sportágfejlesztésre és ehhez kapcsolatos szervezeti fejlesztésre, valamint kisebb egyesületi támogatásokra kerülne felhasználásra.

Ezen kívül az MTSZ szintén a kormányhoz fordult egy országos tenisz infrastruktúra fejlesztési program vonatkozásában, ahol 9 kiemelt vidéki központ és kb.50 egyéb kisebb vidéki és budapesti tenisz klub infrastrukturális fejlesztésére tett javaslatot.

BEVEZETÉS

A Körmöczy Zsuzsanna Teniszfejlesztési Program célja

A program célja, hogy a Magyar Tenisz Szövetség (továbbiakban: Szövetség) költségvetési támogatást kapjon a Körmöczy Zsuzsanna Teniszfejlesztési Program végrehajtásához 2022-2025 vonatkozásában, évi 800.000.000 Ft értékben.

A Magyar Tenisz Szövetség Közgyűlése 2020. július 27. napján teljes tisztújítást hajtott végre. Az új elnökség elsőszámú feladata a Szövetség anyagi ügyeinek rendezése, a tartozások konszolidációja és a működés stabilizálása. A fentiekén túl az új elnökség kiemelt célja a hazai teniszsport tömegbázisának szélesítése, a vidéki teniszélet megerősítése, az utánpótlásképzés mennyiségi és minőségi bővítése, illetve a gyermektenisz fejlesztése.

A Szövetség elnöksége 2020 decemberében több ízben meghallgatta Sávolt Attila szakmai igazgatót, e konzultációk eredményeként 2021-2026 évekre vonatkozóan a következő stratégiai célokat fogalmazta meg:

- 100.000 aktív, regisztrált, játékkengedéllyel rendelkező teniszező, e közösség integrálása a Magyar Tenisz Szövetségbe;
- 25.000 nyilvántartásba vett, versenyengedéllyel rendelkező teniszező;
- 10.000 gyermek teniszező;
- 5.000 igazolt versenyző;
- 500 regisztrált teniszszedő;
- 300 iskolateniszprogramba bevont oktatási intézmény;
- 25 magas színvonalú utánpótlás nevelési szakmai műhely földrajzilag differenciálva;
- 9 nagyvárosi, nemzetközi szintű tenisz klub földrajzilag differenciálva;
- 4 top100-as játékos.

Az elnökség felkérte Sávolt Attila szakmai igazgatót, hogy a fent megjelölt célkitűzések eléréséhez szükséges részletes szakmai lépéseket dolgozza ki. E munka eredménye a Körmöczy Zsuzsanna Teniszfejlesztési Program.

A program által nem csak hat területet szeretnénk felkarolni az MTSZ teljes szakmai koncepciójából, hanem egyben egy új szakmai irányt is szeretne mutatni a hosszútávú sportolófejlesztéshez a teniszben.

Ezen szakmai része a programnak tíz elemből áll, amely alkalmazkodik az eltérő életkori kihívásokhoz, egyaránt tekintettel van a tömegsport és a versenysport igényeire, illetve biztosítja a hosszútávú sportolás lehetőségét.

A Körmöczy Zsuzsanna Teniszfejlesztési Program mint sportolófejlesztési program 10 szakasza következő:

1. Aktív kezdés;
2. Alapozó képzés;
3. Fejlesztés, formálás, haladás;

4. Megerősítés, javítás és megszilárdítás;
5. Az edzésmódszer elsajátítása;
6. A profivá válás; A profi sportoló élete;
7. Élethosszig tartó tenisz;
8. Versenyrendszer;
9. Edzőképzés;

Az egyes programszakaszokra vonatkozóan a Szövetség elnöksége pontos költségbecslést készített, amely a következőképpen összegezzhető:

- Óvoda és Iskola Teniszprogram: 80.000.000 Ft;
- Play & Stay gyermekteniszprogram: 80.000.000 Ft;
- MTSZ szakmai műhelyek program: 180.000.000 Ft;
- Szabadidős tenisz: 80.000.000 Ft;
- Versenyrendszer: 280.000.000 Ft;
- Edzőképzés: 100.000.000 Ft;

A Körmöczy Zsuzsanna Teniszfejlesztési Programhoz mint országos hosszútávú sportolófejlesztési programhoz 800.000.000 Ft/év költségvetési támogatás biztosítása szükséges.

A Szövetség a program végrehajtását a rendelkezésre álló forrásokból 2021. évben megkezdi. A 2022 és 2025 közötti folytatáshoz ugyanakkor évente 800.000.000 Ft központi forrás biztosítása szükséges.

Körmöczy Zsuzsanna Teniszfejlesztési Program mint sportolófejlesztési program

Előzmény

Mint az köztudott, a kormány 2013-tól megalkotta a 16 kiemelt olimpiai sportág számára a Központi Sportágfejlesztési Koncepciót. Mind a 16 kiemelt sportági szakszövetségnek le kellett adnia a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó sportágfejlesztési koncepcióját.

A Magyar Tenisz Szövetség 2014-ben egy komplex, minden területre kiterő programot adott le, azonban az elmúlt években a legfontosabb feladatra, a sportág hosszú távú fejlesztéséhez szükséges alapok stratégiai és szakmai megteremtésére nem fordított, sem kellő figyelmet, sem kellő anyagi forrást.

A támogatási területek alapján a KSF legfőbb célja volt, hogy növelje a versenyzői létszámot, elsősorban az utánpótlás korosztályokban, a felnőtt versenyzőknek több versenyzési és magasabb színvonalú felkészülési lehetőséget adjon az egyesületük és a válogatott szintjén is.

A fejlesztési stratégiákban az egyes sportágak megadták a 2020-ra elérni kívánt igazolt versenyzői létszámot, ahol a Tenisz Szövetség nagyon elmaradt a tervezett számtól. Az igazolt versenyzők létszáma 2014 – 2020 között gyakorlatilag stagnált a 2400 fős létszám körül.

Ráadásul az MTSZ ezen igazolt utánpótláskorú sportolók, tervszerű fizikai és technikai fejlesztésével sem foglalkozott rendszer szinten az elmúlt években.

A legsikeresebb sportágak arról számoltak be, hogy a KSF támogatás hatására több olyan programot indítottak el, amely a sportág népszerűsítését, bázisának a szélesítését, az utánpótlás korosztályok jobb felkészítését szolgálja, mindez pedig inkább a sportág szabadidős területére van fejlesztő hatással. A közvetlen élsport finanszírozásban a szakemberek fizetése nőtt, a használt eszközök, infrastruktúra fejlődött, de a KSF sportágak eddigi sikeressége miatt is jelentős forrásokat elsődlegesen az élsportra költötték, ezért nem feltétlenül figyelhető meg a sportág csúcsán jelentős változás a még jobb anyagi helyzet miatt.

Nyilvánvaló, hogy a sportolók számának növekedését, a tömegbázis növelésére és utánpótlás fejlesztésére öszpontosító programoknál kell kezdeni.

A Magyar Tenisz Szövetség az EMMI által biztosított forrásokat, elsősorban a válogatott versenyzők felkészítésére és nemzetközi versenyeztetésére, általános sportágfejlesztésre és ehhez kapcsolatos szervezeti fejlesztésre, valamint kisebb egyesületi támogatásokra használta fel a múltban. Ez az irány a jövőben sem változna.

Emellett azonban létfontosságú egy hosszútávú sportolófejlesztési program elindítása a nemzetközi példák alapján, amely stratégiai és szakmai vonalon alapozza meg a sportág jövőjét.

A Körmöczy program ezt az irányt hivatott megcélozni.

Ennek a programnak az elindításában kérjük a Kormány támogatását, az előterjesztés elfogadásával.

Körmöczy Zsuzsanna a mai napig legeredményesebb női teniszezőnk, az egyetlen női egyéni Grand Slam győztes, aki pályafutása után több mint 20 évig volt a Vasas tenisz szakosztályának vezetője. Itt kiemelt figyelmet fordított az összehangolt klubéletre, az utánpótlás-nevelésre, versenyteniszre csakúgy, mint a társasági teniszélet népszerűsítésére.

Az ő nevével fémjelzett hosszú távú sportolófejlesztési program tudományosan megalapozott többdimenziós fejlesztési programok összesége, amely egyszerre öszpontosít az egészséges életmódra és a nemzetközi élsportolói sikerek elérésére. A program az LTAD (Long-term Athlete Development) nemzetközi modellre épül, amelyre több külföldi ország tenisz szövetsége alapoz sikeresen.

A hosszútávú sportolói fejlesztés program (HSFP)

A Körmöczy program

A teniszre tervezett HSFP program folyamatai, melyek a sportoló születésével kezdődnek, szisztematikus és tudományos alapokon nyugszanak. A Körmöczy program tíz részből áll kulcsfontosságú szempontok és szakaszok alapján. Ezek az aktív kezdés szakasza ,az alapozó képzés szakasza , az FF szakasz- fejlesztés, formálás szakasza, megerősítés, javítás és megszilárdítás szakasza ,az edzésmódszerek elsajátításának szakasza ,a profivá válás szakasza

(nemzetközi versenyeztetés) , a profi sportoló életének a szakasza , a különböző szakaszokhoz szorosan összefüggő és elengedhetetlenül hozzátartozó edzőképzés és versenyrendszer valamint az élethosszig tartó tenisz szakasza, ami gyakorlatilag a szabadidős(sport) tenisz különböző formái mint a klub és társasági tenisz , amatőr és szenior tenisz ...stb.

A tízéves szabály:

A fizikai alapfejlettségek elsajátítása után legalább **tíz év vagy tízezer óra edzés** szükséges egy teniszező nemzetközi élversenyzői szintjének eléréséhez.

A teniszre tervezett hosszútávú sportolói fejlesztés program (HSFP) folyamatai, amelyek a sportoló születésével kezdődnek, rendszerszintű és tudományos alapokon nyugszanak. A Körmöczy Program **tíz részből áll.**

1. Aktív kezdés szakasza - 0/5-6 éves lányok és fiúk:

Ebben a szakaszban az a cél, hogy a gyerekeket a sport szeretetre neveljük, illet sportolásra ösztönözzük őket. A gyerekek úgy tanulnak meg hatékonyan mozogni, hogy fizikai tevékenységekben és fejlesztő játékokban vesznek részt, amelyekkel az agilitásukat, az egyensúlyérzéküket és a koordinációs készségüket fejlesztik. Ezek a játékok és fizikai tevékenységek véletlenszerű mozgásmintákat eredményeznek, ezáltal idegi kapcsolatokat hoznak létre a gyermek agyában. Az első években természetesen a szülő szerepe a legnagyobb ebben, majd 4-5 éves kortól az óvodai oktatás az, ahol az alapokat le lehetne fektetni. Ebben a korszakban a kíváncsós célok közé tartozik, hogy a gyermek – korának megfelelő szinten – megismerkedjen a labdával és az ütővel, fejlődjön az önbizalma, a szem-kéz koordinációja, illetve elsajátítsa bizonyos alapvető teniszmozdulatokat.

- MTSZ óvoda teniszprogram: Az egyre bővülő iskolai tantervek miatt megnőtt az igény az óvodáskorú gyermekek mozgásfejlesztésére. Az óvodás korú gyermekek sportfoglalkozásai akár már ebben a korban megalapozhatják a sportolást. A tenisz sportág népszerűsítése ezért már az óvodás korban el kell, hogy kezdődjön. Ez elősegíti a kiválasztást és a tehetségkutatókat is, hiszen a legtöbb sportág már 3-4 éves korban el kezdi toborozni a gyerekeket. A tenisz ma nem tudja felvenni a versenyt a TAO által támogatott sportágakkal: a legtöbb teniszklub azt a visszajelzést adja, hogy képtelen bejutni az óvodák vagy általános iskolák alsó tagozataiba, mert az intézmények gyakran már le vannak szerződve más, a TAO által támogatott sportegyesületekkel. Az óvodás teniszprogram egy teljesen új irány az utánpótlás toborzásban, ami nemzetközi szinten hosszú évek óta működik, más sportágak esetében pedig itthon is eredményes modellnek bizonyult. A gyermektenisszel foglalkozó klubok számára ez a toborzási és az utánpótlás-bázis építésének új lehetőségét teremti meg. A módszer gyakorlati működőképesség már bizonyított, hiszen számos tagszervezet tart óvodás tenisz foglalkozásokat, ám az oktatóknak gyakran nincs megfelelő képzettségük és tudásuk az óvodások speciális oktatására. Itt is az MTSZ által országos szervezett program jelentheti a megoldást. Az Ovi-Teniszprogram szakmai és szervezeti szempontból is kidolgozott, külön oktatói kézikönyvvel rendelkezik. A módszerrel már több mint 50 óvoda pedagógus ismerkedett meg. A következő lépés a módszer országos programmá fejlesztése és gyakorlati

megvalósítása, amelyhez szükség van a települési önkormányzatok – anyagi támogatáson túlmutató – együttműködésére.

A program központi költségvetési forrásigénye 40.000.000 Ft / év.

2. *Az alapozó képzés szakasza - 5-8 éves lányok és 5-9 éves fiúk:*

Ennek a szakasznak a célja, hogy a sportoló megtanulja az alapvető mozgáskészségeket és kialakuljanak az általános motorikus készségek is. Ebben a szakaszban élvezetes edzőkörnyezet kell kialakítani a sportolók számára, és bátorítani kell őket más sportágak kipróbálására is. Fontos, hogy a gyorsaság és a hajlékonyság fejlesztésére megtaláljuk a megfelelő edzhetőségi időszakot. A korcsoport célkitűzései közé tartozik a tenisszel kapcsolatos alapvető készségek és a pszichológiai készségek elsajátítása, a játékszabályok ismerete és a döntéshozatali képesség fejlesztése is.

- **MTSZ Iskola teniszprogram:** 1995-ben az ITF (International Tennis Federation) és az ETA (mai nevén Tennis Europe) egy új, – teniszt népszerűsítő – programot indított a nyugat-európai országokban azzal a céllal, hogy az új extrém sportok és a számítógépes játékok iránti érdeklődés ne fordítsa el a sportolni vágyókat a klasszikus sportágak, egyebek mellett a tenisz felől. E célból indították az első minitenisz (Play & Stay) és iskolateniszprogramokat Európában. Az ITF/TE kidolgozott egy módszert, amely nagy létszámú (10-20 fős) csoportban ismerteti meg a tanulókkal a tenisz sportág alapjait, a kezdeteknél főleg testnevelési játékokkal. Ehhez olyan módszertani segédletet, tankönyvet állított össze, amely egy teljes tanítási év órávázlatát tartalmazza, és amelyet magyar nyelvre is lefordítottak. A tankönyv minden hétköznapi kérdésre gyakorlati iránymutatással szolgál, legyen szó a felszerelések, az alapvető infrastrukturális körülmények (terem, világítás) témájáról, a csoportok beosztásáról és létszámáról, vagy épp arról, hogy melyik órán milyen felállásban érdemes a gyerekeket mozgatni, dolgoztatni. Ha a tenisz oktatása bekerülhetne az általános iskola alsó tagozatának kerettantervébe, ez az illusztrációkkal gazdagon ellátott kiadvány óriási segítséget nyújtana a testnevelésoktatás szakemberei számára.

Már Taróczy Balázs, az MTSZ szakmai igazgatója fölismerte, hogy az ITF/TE kezdeményezése a magyar teniszutánpótlás létszámának növelésében is hasznos lehet. Azok a szülők ugyanis, akik nem engedhetik meg maguknak, hogy gyermekeik valamelyik teniszklubba járjanak, ezzel a programmal megismerhetik a tenisz alapjait, az iskola keretein belül, különösebb anyagi ráfordítás nélkül tanulhatják meg a sportág alapjait. Sajnos azonban az MTSZ által szervezett, főként az általános iskolák alsótagozatos gyermekeit megcélzó, kísérleti program 2016-ra vesztett jelentőségéből, az évtized utolsó éveire pedig szinte teljesen megszűnt. Az Ovi-teniszprogrammal párhuzamosan ezt is újra be kell indítani, méghozzá országos szinten. A program alapja megvan, a helyi önkormányzatok támogatása, partnersége azonban itt is nélkülözhetetlen, hiszen ők biztosíthatnak lehetőséget az MTSZ-nek, illetve az általa kiválasztott, „minőségbiztosított” egyesületeknek arra, hogy – az állami fenntartású iskolák mellett – az önkormányzati és/vagy egyházi fenntartású oktatási intézményekben is működhessen az iskola teniszprogram.

Természetesen az iskolai teniszprogram csak az első lépés, a tehetséges gyerekek felkarolására: következő lépésként a „follow up” programra kell hangsúlyt fektetnie a Magyar Tenisz Szövetségnek. A program elsődleges célja a toborzás, azaz minél több általános iskola

bevonása a programba. Erre szorosan kell, hogy épüljön majd a tehetséges játékosok kiválasztása, immár a klubok és szakmai műhelyek által, illetve az, hogy a testnevelő tanárok megtalálják, felfedezzék azokat a labdaügyes gyerekeket, akik jó eséllyel teniszezőkké válhatnak. A program legfőbb célja azonban elsősorban az, hogy tömegbázist teremtsen, szélesítsen a tenisz egyesületek „feltöltéséhez”, méghozzá új, minél fiatalabb sportolói közösséggel.

A program központi költségvetési forrásigénye 40.000.000 Ft / év.

3. *A fejlesztés, formálás, haladás szakasza - 8-11 éves lányok, 9-12 éves fiúk*

Ennek a szakasznak a célja az, hogy a sportoló elsajátítsa a sportág alapvető készségeit. Így az edzéseket is a sportág alapvető készségeinek fejlesztésére kell építeni, vagyis jelen esetben a tenisszel kapcsolatos készségeket kell elsajátítani az edzhetőségi időszakban. A korcsoport általános célkitűzéseit két kategóriába kell osztanunk: tenisz élsportolóknak (hogy már egy versenyrendszerben vegyenek részt és profi sportoló válhasson belőlük) és élethosszig tartó tenisz (a tevékenység ez esetben csak társas kikapcsolódás vagy testmozgás célját szolgálja). Klubok és szakmai műhelyek jelentősége itt már jelentős nő, ezért az MTSZ-nek komoly támogatói szerepvállalására van szükség.

- **Play & Stay:** A Nemzetközi Tenisz Szövetség (ITF) 2007-ben indította el a Play & Stay kampányt a tenisz népszerűsítése érdekében a kezdő gyerekek és felnőttek körében. A program lényege, hogy a lassúbb labdák és a kisebb méretű pályák használatával a játékkészség gyorsabban kialakul, ezáltal pedig a tenisz könnyebbé és élvezetesebbé válik a kezdők számára. Gyerek miniteniszprogramok már azelőtt is léteztek a legtöbb országban, idehaza is több mint 30 éve van használatban a kispályás-szivacsabdás teniszoktatás, azonban a Play & Stay az első, nemzetközileg összefogott és egységes program, amelyet az ITF bevezetett. A magyarországi minitenisz oktatást hivatalosan eleinte az ITF nagysikerű ITF *Initiative* oktatási módszerével tanították, míg 2008-tól már a világszerte bevált *Play & Stay* program oktatási szisztémájával oktatják a teniszt a klubokban, iskolákban. A módszer szakmai megalapozottságát az is bizonyítja, hogy 2012-től az ITF minden hivatalos L10 és F10-es, ranglistapontokért folyó korosztályos versenyen a Play & Stay rendszer használatát teszi kötelezővé.

Ez az egyik legfontosabb szakasz az átfogó gyermekteniszprogramban. Rendkívül népszerű és hatékony szerte a világban, így Magyarországon is. Azonban itt sincs meg a Szövetség általi országosan jól irányított és szervezett versenyrendszer és oktatási program. A Play & Stay programokban már óriási jelentősége van mind a szakmai, mind a fizikai, mind a mentális alapok lefektetésének, ugyanis ez már az élsportolók közvetlen kiválasztásának az előszobája.

Kiemelten fontos, hogy a Magyar Tenisz Szövetség a Play & Stay programját egységes verseny- és oktatási rendszerbe illessze, amit szakmai és anyagi értelemben is országosan támogat, felügyel.

A program központi költségvetési forrásigénye 80.000.000 Ft / év.

4. *A megerősítés, javítás és megszilárdítás szakasza - 12-14 éves lányok, 13-15 éves fiúk:*

A cél, hogy dolgozzunk a sportoló fizikai erején, és a tenisszel kapcsolatos készségeit továbbfejlesszük. Ez kritikus időszak: ekkor dőlhet el véglegesen, hogy melyik teniszező akar vagy tud élversenyzővé válni; ekkor tanul meg a sportoló *versenyezni*. Ez pedig az aerob edzhetőséggel kezdődik a PHV (peak high velocity) beálltakor, vagy az érési folyamat egy nagyobb növekedési szakaszát követően. Az aerob edzésnek kiemelt figyelmet kell szentelni a PHV beállta után. Szükséges továbbá a készségek, a gyorsaság és az erő szinten további fejlesztése. A test antropometrikus mérését rendszeresen el kell végezni ebben az időszakban, amelyet az MTSZ-nek szintén egy szervezett program keretében kell a Testnevelési Egyetem (TE) és az Országos Sportegészségügyi Intézettel (Sportkórház) való együttműködésben kialakítania.

Ebben a szakaszban válik szükségessé a meccskörnyezet megtervezése és a lélektani felkészítés a meccshelyzetre, valamint az adott mérkőzés játékmenete alapján meg kell határozni a játéktípust is. A technikai készségek fejlesztését folytatni kell, és fel kell hívni a sportoló figyelmét az alvás, a sportmasszázs és a táplálkozás fontosságára is.

- **A szakmai műhelyek és a válogatott összekapcsolódása:** Köszönhetően az elmúlt évek EMMI általi támogatási rendszerének, az MTSZ szervezeti fejlődésének és a Nemzeti Edzőközpont (NEK) kialakításának, az éljátékosképzés terén nagy fejlődés tapasztalható. Ma már elmondható, hogy a NEK-en készülő játékosok képzése nemzetközi színvonalú, ami nagyrészt az edzőközpont – nemzetközi mércével is versenyképes – szakembergárdájának és infrastrukturális adottságainak köszönhető. Mindez azonban csak a „jéghegy csúcsa”, hiszen a teniszsport egyéni jellege miatt még a kiemelt válogatott keret játékosainak is mindössze egy része veszi/tudja igénybe venni a NEK szolgáltatásait.

A hazai teniszsport jövője, a nemzetközi szintű teniszjátékosaink számaránya szempontjából kiemelten fontos a 16 éven aluli korosztály, amely a teniszkлубok keretei között folytatja felkészülését. Az MTSZ-nek jelenleg csak minimális ráhatása van a klubmunkára, noha a klubok is az MTSZ-től várják a támogatást és a megoldást ezen a téren is.

E helyzet megváltoztatására az államtól – az MTSZ-en keresztül érkező – támogatások irányzott minőséget (nemzetközi sztenderdeket) és teljesítményt értékelő elosztásával egy új utánpótlásnevelőbázis-rendszer (MTSZ szakmai műhelyek) kijelölésére és felépítésére van szükség. E szakmai műhelyek rövid és középtávú céljai kell, hogy legyenek:

- Az átmenet a PS-ből a versenyteniszbe;
- Az U12-es programra épülő rendszer továbbfejlesztése, kiemelt hangsúllyal az utánpótlás versenyzők nevelésén;
- U14-es versenyzők számának növelése a válogatott keretbe való kerüléséhez;
- Szakmai együttműködés az Magyar Tenisz Szövetséggel.

Az MTSZ szakmai műhelyeknek a kiválasztási és feltételrendszere már kidolgozásra került.

Az utánpótlás versenysport minőségi javulásához elengedhetetlen – az MTSZ szakmai és anyagi támogatásával, felügyeletével zajló – program megvalósítása.

A program központi költségvetési forrásigénye 180.000.000 Ft / év.

5. *Az edzés módszer elsajátításának szakasza - 15-16 éves lányok, 16-18 éves fiúk*

Ebben a periódusban a sportoló életének középpontjában az edzésnek kell állnia. A sportolóban tudatosítani kell, hogy a csúcsteljesítmény és a sikeres karrier elérése érdekében elengedhetetlen a hatékony edzés. Folytatnia kell a technikai készségek fejlesztését. Meg kell tanulnia felelős, önálló sportolóként gondolkodni, és ehhez méltó módon megküzdni a meccs okozta stresszhelyzettel, illetve ebben az időszakban kell megtanulnia stresszhelyzetben is alkalmazni az elsajátított készségeket. A sportolónak meg kell tanulnia alkalmazkodnia a különböző jellegű tenispályákhoz és körülményekhez (pl. pályaborítás, fedett, nyitott tenisz, szél stb.). A sportolónak tisztában kell lennie azokkal a rossz szokásokkal, amelyek hatással lehetnek a sportéletére, és olyan életmódot kell folytatnia, ami pozitív hatással van teljesítményére. A sportolónak képessé kell válnia arra, hogy tudatosan válassza ki a felszerelését.

A szakmai műhelyek mellett itt már a válogatottság szerepének növekedése meghatározó. A sikeres profi karrier felől vizsgálva ebben a szakaszban már elengedhetetlen, hogy a sportoló képes legyen bekerülni ne csupán a magyar, hanem a nemzetközi versenyrendszer élvonalába is.

6. *A profivá válás szakasza - 17-22+ éves lányok, 19-24 éves fiúk*

A technikai készségek fejlesztése folytatódik ebben a szakaszban. Fontos, hogy a sportoló a kitűzött céljaira koncentráljon, és a célok alapján tervezze az életét. A sportolóban tudatosulnia kell a meccs közbeni és meccs utáni pszichológiai készenlét jelentőségének, hogy ezzel is javítsa teljesítményét. Ebben a szakaszban még fontosabb, hogy az edzővel folyamatos szinte napi 24 órás kapcsolatba tudjon lépni a sportoló.

Az MTSZ – az EMMI támogatási programjai segítségével – a Nemzeti Edzőközpont „Next Gen” programján keresztül átveszi a legjobb 17 éven felüli játékosok teljes, központosított felkészítését, illetve nemzetközi versenyeztetését.

7. *A profi sportoló életének szakasza - 22+ éves lányok, 24+ éves fiúk*

Ebben az időszakban sok tényező (mint a házasság, a pénzügyi helyzet, a kedvezőtlen családi és baráti viszonyok) befolyásolják a sportoló teljesítményét, illetve meg is zavarhatják őt a felkészülésben. A sportoló a legmagasabb szintre fejleszti technikai készségeit, alkalmazkodik a nagy igénybevételű mérkőzések atmoszférájához és megbirkózik a különböző meccskörülményekhez. Azoknak a sportolóknak, akik eljutnak erre a szintre, elsődlegesen a csúcsteljesítmény elérésére kell összpontosítaniuk. A sportolónak élete minden szakaszát alá kell rendelnie az elkészített karriertervnek és már a „saját ura” kell, hogy legyen életének és sportolói pályafutásának.

Innentől teljesebbé válik a tenisz specifikusan jellemző egyéni sport jellege: ebben a szakaszban a Magyar Tenisz Szövetségnek elsősorban már csak a Felnőtt Válogatott találkozók (Davis Kupa és BJK kupa) van kapcsolódási pontja a profi versenyzőkkel.

8. *Az élethosszig tartó tenisz*

A modell alapján a harmadik szakasz fejlődő, formálódó és haladó sportolói két különböző úton folytathatják el sportéletüket: teniszezhetnek élsportolóként vagy társasági tevékenységként, testmozgásként, kedvtelésből. Azok a sportolók, akik befejezték élsportolói pályafutásukat vagy valamiért nem folytathatják profi tenisz karrierjüket, illetve azok a sportolók, akik a programmodell negyedik szakaszánál hagytak fel a versenysporttal, ám folytatják sportéletüket, remélhetőleg élethosszig tartó sport formájában. Akik elérik ezt a szintet, azzal is javítják életminőségüket, hogy olyan tevékenységben vesznek részt, amely megfelel játéktudásuknak és életkoruknak.

- **A szabadidős tenisz és tömegbázis:** Ma Magyarországon becslések szerint hozzávetőlegesen 100.000 ember teniszezik rendszeresen. Az ő többségük az amatőr, szenior és társasági tenisz kategóriába tartozik. Ennek a széles, egyébként jól behatárolható bázisnak az elérése, majd integrálása az MTSZ-be az egyik legizgalmasabb feladata a szövetségnek. Rengeteg társasági tenisztornát rendeznek ma országsszerte, valamint jelentős számú amatőr játékos vesz részt helyi vagy országos versenyeken, illetve még ennél is több azoknak a hobby játékosoknak a száma, akik szabadidős sportolás keretében játszanak heti rendszerességgel a tenisz klubokban. Jelenleg az amatőr és szenior tenisz koordinációja és szervezése gyakorlatilag az MTSZ-től függetlenül történik.

A tenisz általános tömegbázisának növelésénél és hatékonyabb elérésénél, megszólításánál, felmerül az a lehetőség, hogy az MTSZ ezeket a közösségeket a jövőben részlegesen vagy teljeskörűen integrálja. Az MTSZ és e szervezetek – egymás erősségeinek jobb kiaknázása révén – hatékonyabban tudják szervezni és mozgósítani a tenisztársadalom legszélesebb, fent említett rétegét. A szövetség azon célját, hogy a tömegbázis növelés érdekében „kohéziós erőként” kívánja összefogni a magyar tenisztársadalmat, csak akkor tudja elérni, ha sikerül kapcsolatot teremtenie ezekkel a rétegekkel és számukra olyan együttműködést kínálni, amely kölcsönösen előnyös.

A nemzetközi tenisz szövetség ITF fejlesztési programjában jelent meg a WTN (World Tennis Number) rating rendszer, ami 2021-től kerül fokozatosan bevezetésre világszerte a 210 tagország szövetségei között. Ma már több, mint 80 ország szövetsége csatlakozott a programhoz és az ITF folyamatos tárgyalásokat folytat az MTSZ-szel a rendszer bevezetésére. A minősítési rendszert működtető algoritmus összehasonlítja a játékosok egymás ellen elért számszerű eredményeit, és ebből kalkulálja ki az egyes versenyzők játékerejét. Ezáltal azonnal lehet látni két teniszező egymáshoz viszonyított játéktudását, kortól, nemtől függetlenül, ami nagyon izgalmas lehetőségeket nyit meg a teniszéletben.

A helyi tenisz közösségeket így sokkal hatékonyabban lehet összefogni, hisz a minősítésrendszer-alapú játéktudás ismerete révén, sokkal könnyebben tudják egymással megosztani a teniszmozgalmaikat. Ami az ITF-nek globális célja, azt a magyar tenisz szövetség a hazai teniszéletre vonatkozóan is érvényesíteni tudja. Ezzel az új platformmal lehetőségünk lenne arra, hogy összekapcsoljuk a közel 100.000 játékosból álló tenisztársadalmat. Az MTSZ a WTN által gyakorlatilag automatikusan egy központi adminisztrációs és szervezési, koordinálási rendszert hoz létre és működtet majd, mind a szeniorok, mind az amatőrök számára is, ez pedig új távlatokat nyithat meg.

A program központi költségvetési forrásigénye 80.000.000 Ft / év.

9. Versenyrendszer - 10+ kortól

A versenyrendszer és versenynaptár megszervezésekor már az elején az a cél, hogy a sportoló sikeresnek érezze magát és egész életére kedvet kapjon a sportoláshoz. A versenyeket úgy kell szervezni, hogy mennyiségük és szintjük megfeleljen a sportoló képességeinek. A magyar tenisz versenyrendszert ennek szellemében kell modernizálni.

A nemzetközi versenyrendszerbe való csatlakozás már a program negyedik szakaszában kulcskérdés, ezért elengedhetetlen, hogy továbbra is legyenek Magyarországon nemzetközi TE és ITF junior, és a felnőtt profi világ belépőszintjének számító 15.000 és 25.000 dolláros ITF *pro circuit* versenyek. 10 éves korig a Play & Stay rendszerben elsősorban a gyerekek versenyzési iránti kedvét és szenvedélyét kell meghozni. Ezért főleg jól szervezett csapatversenyeket érdemes rendezni és semmiképpen sem szabad a túlzott versenyzés irányába elmenni. Fontos a sikerélmény a gyerekeknek ezért ennek megfelelően kell kialakítani a gyermektenisz versenyrendszer-metodikáját.

12 éves kortól azonban egyre nagyobb szerepe lesz a versenyzői rutinnak. Ekkor már törekedni kell arra, hogy a versenyzőink minél több tapasztalatot szerezzenek nemzetközi megmérettetéseken, külföldi versenyeken. 14 és 18 éves kor között szinte kötelezően előírt mérkőzésszámokról beszélhetünk. 16 éves kor felett pedig már egyenesen a nemzetközi élvonalba kell tartoznia a sportolóinknak, különben a statisztikai adatok alapján kevés esélyük marad arra, hogy a felnőttek között később komoly nemzetközi karriert fussanak be.

Az ATP és WTA World Tour tornák a teniszversenyek csúcsa, amelyek a 4 Grand Slammal egészülnek ki. Az idevezető utat a játékosok a belépőszintű versenyeken járják be, amelyek az ITF égisze alatt futnak. Az első szintet a 15.000 dolláros versenyek jelentik, ezt követően jönnek a 25.000 dolláros, 2. szintű versenyek. Innen külön kell kezelni a női és férfi versenyt. A férfiaknál ezen a szinten az ATP átveszi a felügyeletet az ITF-től, és ún. ATP Challenger versenyek következnek, melyeket 42.500 dolláros – 156.240 dolláros közötti kategóriákban rendeznek. A hölgyeknél továbbra is az ITF égisze alatt következik a Challenger szintű 3-4-5 szintű 50-75-100 ezer dolláros versenyek sora. Mind az ATP, mind pedig az ITF női challengerek esetében minden kategória létezik +H, azaz +hospitality kategóriában is, ami azt jelzi, hogy a verseny biztosítja az ellátást a résztvevők számára. A +H nem jár többlet pénzdíjjal, viszont ezek a versenyek több ranglistapontot adnak.

Miután a teniszsportban a versenyek résztvevőit szinte kizárólag a világranglistán elfoglalt helyezés határozza meg, érthető, milyen nehéz az első pontokat megszerezni: a fiatalok legjobb esetben is csak a selejtezőkben kapnak helyet, ahol 3, de akár 4 mérkőzést is nyerni kell, hogy főtáblára jussanak, ahol aztán újabb – legalább egy – mérkőzést kell nyerniük ahhoz, hogy pontot szerezzenek (ez lehet akár két mérkőzés is attól függően, hogy mekkora a tábla mérete). Ez rendkívül költséges is, hiszen ilyenkor ez három, négy vagy akár öt napot is jelent, és minden költség (szállás, étkezés, húrozás, masszázs stb.) a játékost terheli. Amennyiben még edző is utazik vele, akkor a költségvonzat duplázódik, márpedig az edzői kíséret szakmai szempontból is rendkívül fontos: nemcsak az aktuális eredmény, hanem a versenyhelyzetben mutatott teljesítmény értékelése, illetve az ezek által meghatározott további munkafolyamatok tervezése, ütemezése miatt is. Kivételt az ún. *szabad kártyák* jelentenek, amelyeket a rendező ítél oda, ám ezeket szinte kizárólag csak a hazai tehetségek

kapják meg a világon mindenütt. A szabad kártyák száma ráadásul nem jelentős: a leggyakoribb 32-es táblák esetén 4 ilyen áll rendelkezésre (a kártyák száma a táblamérettel egyenes arányban nő: 48-as táblánál 6, 64-es táblánál 8 db. stb. szabad kártyával számolhatunk). Azt követően tehát, hogy sok tízmillió forintot elköltött egy játékos (vagy – a KSF révén – a Kormány támogatásával az MTSZ), hogy az utánpótlás csúcsára érjen, újabb súlyos befektetés szükséges ahhoz, hogy pontokat szerezzen, és előbbre léphessen a világranglistán. A teniszsportban az elmúlt években a felnőttek közötti legjobbak – top 100 – átlagéletkora rendkívüli módon emelkedett. Lehetőségek híján túl sokan hagyják abba idejekorán a versenyzést, hiszen nem tudnak/nem akarnak újabb 5-8 évet és sok-sok tízmilliót befektetni a versenyzésbe. (Az átlagéletkor már a hölgyek esetében is 25 év felett van, míg a férfiaknál közel van a 28 éves korhoz.) Ha Magyarország is a tervezett számban tudna nemzetközi versenyeket rendezni, azzal hatalmas versenyhátrányt dolgozhatnánk le, ami már rövid – akár 1-2 éves – távlatban megmutatkozna az eredményekben és ranglista helyezésekben. A tapasztalatok szerint ilyenkor megnő az általános versenyzési kedv, ráadásul a hazai játékosokat szabad kártyákkal is tudnánk támogatni, ami csökkentené a költségeiket, nem is beszélve arról a lélektani előnyről, amit a hazai pályán, hazai közönség előtt való versenyzés jelent egy fiatal sportoló számára.

Mindezeneken felül a helyi klubok is profitálhatnak ezekből a rendezvényekből, hiszen még a legalacsonyabb rangú versenyeken is a világ 300-as elitmezőnyébe tartozó játékosokat látni, akik már nagyon komoly szintet képviselnek, ezzel pedig nemcsak a fiatal játékosok, de sok esetben az edzők is újabb motivációt kapnak a versenyzéshez, versenyeztetéshez. Fontos az is, hogy halmozott a hatás annak függvényében, hogy hány helyszínen tudjuk megtartani a versenyeket: minél több klub profitál az ilyen versenyekből, annál nagyobb számban és területen adnak azok lökést a helyi sportszervezet életének, az edzőknek, a játékosoknak. Ehhez ráadásul még hozzáadódnak a helyi klubokban játszó hobby sportolók is, akik a látottakon felbuzdulva esetleg heti eggyel több órát töltenek majd a pályán, megveszik a torna győztes által használt ütőt vagy egyszerűen csak edzőhöz fordulnak a fejlődésük érdekében.

A fokozatosság elve nagyon fontos, ugyanakkor ahhoz, hogy valódi szakmai eredményt lehessen elérni, ma a lányoknál és a fiúknál egyaránt 10-10 ilyen ITF pro circuit verseny megrendezése szükséges.

A tervezett 10 verseny 5-5 férfi és női első szintű és 5-5 férfi és női második szintű versenyt jelent. A létesítményfejlesztés kiemelt feladata a következő éveknek, de ezen belül is megkülönböztetett figyelmet kell szentelnünk versenyrendezéssel összefüggő szaktudás fejlesztésének.

Az infrastrukturális előírásoknak megfelelni nem olyan nehéz ezeken a szinteken, hiszen többnyire 4-6 pálya is elegendő, a 15-25 ezer dolláros versenyeken pedig még a lelátó sem feltétlenül kötelező. A szezonális ugyanakkor komoly gondot okoz, hiszen kizárólag nyáron tudunk versenyt rendezni. (Még ha egy-egy alkalommal lehetőség is nyílik arra, hogy sátor alatt, kemény pályán kerüljön sor egy nemzetközi verseny megrendezésére, azonban fontos tudni, hogy ezekben az esetekben is kötelezettséget kell vállalni arra: a csarnok építése meg fog történni.) A tervezet MTSZ infrastruktúrafejlesztési programja épp ezért elsősorban csarnoképítéseket tartalmaz, ezek jelentős része azonban a helyi klubok önrésze mellett valósítandó meg. A helyi önrő biztosításában, valamint a hozzákapcsolódó kiszolgáló létesítmények fejlesztésében ugyanakkor ismét csak jelentős szerepe van a versenyrendezésnek, hiszen a versenyek révén jelentős és garantált bevétel keletkezik helyben.

A program központi költségvetési forrásigénye 280.000.000 Ft / év.

10. Edzőképzés

Az edzőképzés a sportágfejlesztés egyik legkiemelkedőbb eleme és természetesen a program összes szakaszával összefüggésben kell, hogy legyen. Ez azonban csak átfogó reformmal javítható számottevően. Az egész edzőképző-rendszer egyik legfontosabb és legtöbb kihívást jelentő része az, hogy érvényesítsük a nemzetközi tenisz szövetség, az ITF szakmai követelményeit a magyar állami képzésben, továbbá felszámoljuk a végzettség nélküli oktatók tevékenységét Magyarországon. Semmilyen szinten ne oktathasson hazánkban teniszt olyan edző, akinek nincs meg a megfelelő végzettsége, szaktudása!

Ehhez a vonatkozó kormányrendelet módosítása szükséges.

Mint emlékeztető, az MTSZ sosem végzett edzőképzést, csupán edző-továbbképzést, ez pedig értelemszerűen korábban megszerzett edzői végzettséget és/vagy diplomát feltételez. Ezt a továbbképzési rendszert – más sportágakhoz hasonlóan – *Licenc-képzésnek* nevezte el az MTSZ. Támpontul szolgál, ha megnézzük a licenc-képzés korábbi bemeneti feltételeit:

- „A” licenc: Felsőfokú edzői képesítés,
- „B” licenc: Középfokú edzői képesítés,
- „C” licenc: Alapfokú segédedzői képesítés.

A „B” és „C” licencnél a hazai közép- és alapfokú végzettségeket, a mindenkori szakmai stáb (korábban edzőbizottság, majd szakmai bizottság, napjainkban VSUB) mérlegelésével ki lehet váltani az azonos szintű végzettségekkel, pl. DTB, ÖTV, USTA, PTR, stb.

Az „A” licenc képzésben – néhány méltányossági kérelemtől eltekintve – kizárólag a hazai diplomás tenisz szakedzők vehettek részt.

A háromszintű edzőképzéshez az MTSZ sem korábban, sem jelenleg nem rendelkezik infrastruktúrával, apparátussal és anyagi forrásokkal. Egy-egy kivételtől eltekintve idehaza az MTSZ-nél sokkal nagyobb költségvetéssel rendelkező sportágak sem tudják megengedni maguknak azt, hogy önállóan felépítsenek és működtessenek egy ilyen komplex rendszert. A jellemző az, hogy az edzőképzést az oktatásra szakosodott intézményekkel, az esetek döntő többségében a Testnevelési Egyetemmel, az utóbbi években esetleg a Magyar Edzők Társaságával karöltve oldják meg a különböző sportágak. Az MTSZ is ezt az utat járta, az elmúlt időszakban azonban a Szövetség újra gondolta és tovább csiszolta a szakmailag amúgy is tartalmas képzési rendszerét.

Magyarországon a szakirányú edzőképzést 2005 előtt a TE mindhárom szinten lefedte. 2005-től a Bologna-rendszerű felsőoktatási rendszerben az edzőképzés területén a TE-n csak a testnevelő-edzői szak maradt, amely alkalmatlan volt az elmélyedésre egy-egy területen, és rengeteg felesleges ismeretanyagot tartalmazott. A két alacsonyabb fokozatú oktatás ráadásul kikerült a TE-ről, az OKJ-s edzői tanfolyamok viszont megközelítőleg sem ugyanazzal a tudással vértették fel a résztvevőket, mint a korábbi kurzusok.

12 év szünet és hosszas előkészítő és szakszövetségekkel történő szakmai egyeztetés után azonban néhány éve a TE – az MSc képzés keretén belül – újraindította a szakedző-képzést. Napjainkban még

hatékonyabb a TE és a szövetségünk szakmai együttműködése, amely a magasabb sportszakmai színvonalban mérhető le. Amellett, hogy összeállításra került egy nemzetközi mércével is korszerű tananyag, fontos hangsúlyozni azt is, hogy visszaállt a régi felvételi rendszer, a bemenet szigorításával pedig immár komoly szakmai válogatásra is lehetőség nyílik.

Az együttműködés lényege, hogy a Testnevelési Egyetem szakmai – tanári, edzői, sport és rekreációs szervezői, sportmenedzseri, valamint sporttudományos – felkészítő tevékenysége révén szolgálja a tenisz sportág fejlesztését, valamint a sportszakember-képzést. A megállapodás többek között kiterjed a tervben levő, és remélhetőleg majdan megalakuló MTSZ Edzőképző Központ szakmai munkájának közös fejlesztésére, a sportszakember képzés, valamint a tanár- és edzőképzés szakmai anyagainak, tankönyveinek korszerűsítésére, azaz a tenisz sportág sporttudományos hátterének erősítésére is.

Szintén az együttműködés részét képezi, hogy az MTSZ lehetőséget biztosít az egyetemeken hallgatóinak szakmai gyakorlatok végzésére, valamint a hazai rendezésű nemzetközi versenyek szervezésében, lebonyolításában történő részvételre. Az MTSZ – a TE jelenlegi infrastrukturális feltételeire való tekintettel – felajánlotta az általa üzemeltetett NEK létesítmény igénybevétele szakmai táborokra, edzői képzésekre.

A szakedző-képzés célja olyan tenisz szakedzők képzése, akik megalapozott sportszakmai elméleti és gyakorlati ismeretek, illetve készségek birtokában alkalmasak a nemzetközi szintű élsport követelményeinek megfelelő felkészítési és versenyeztetési feladatok ellátására, a sporttudomány legújabb eredményeinek értelmezésére, alkalmazására is.

Az edzőképzés csúcsa mellett rendkívül fontosak az alapképzésben részesülő edzők is, mert a sportág tömegbázisát elsősorban az ott dolgozó edzők biztosítják. Más témáknál is érintettük, de az edzőképzés vonatkozásában is érdemes hangsúlyozni, hogy napjainkban majd’ minden sportág „lemegy” az alsó tagozatba, sőt már az óvodákba is annak érdekében, hogy a sportág utánpótlását biztosítsa. Ez a teniszben sem lehet másképp. Sajnos továbbra is előnyt élveznek a közterületeken is üzhető, a tenisszel szemben kisebb eszközigényű, így jóval olcsóbb, főleg csapatsportágak. Ráadásul ezen a szinten is óriási a képzett szakemberek hiánya. Erre a helyzetre az MTSZ korábban iskolai pedagógusok, testnevelő tanárok ún. roadshow keretében végzett, helyi képzésével igyekezett reagálni, ám ez nem bizonyult kellően hatékony megoldásnak, az iskolatenisz-program részben emiatt is futott zátonyra.

Az MTSZ – az Oktatási Hivatallal karöltve – már régóta szeretné elérni a tenisz sportág iskolai alternatív tananyaggá tételét. Ennek köszönhetően ugyanis az általános iskolai osztályok néhány egyéb sportághoz hasonlóan (labdarúgás, kézilabda, röplabda, cselgáncs) modulként vagy egész éves tananyagként sajátíthatnák el a tenisz sportág alapjait. Ez a jelenlegi helyzettől abban térne el, hogy már nem csak az adott iskola(ák) igazgatójához fűzött jó kapcsolati viszonytól függene a sportág iskolába való bevitele, hanem megteremtődne a jogi alapja is annak, hogy bármely oktatási intézmény választhassa ezt a képzést, és a kötelező heti 5 óra testnevelésből 2 óra a tenisz sportág elsajátításáról szóljon. Amennyiben erre sor kerülne, úgy a teniszoktatáshoz szükséges

szakemberképzés is könnyebben biztosítható, mert képzésük már nem kizárólag és feltétlenül az MTSZ költségvetését terhelné.

A világ fontos tenisznemzetei már a korábbi időszakban létrehozták, kialakították a saját nemzeti továbbképző és minősítő rendszerüket, amely kedvező hatással volt az adott ország teniszsportjának képzési gyakorlatára, struktúrájára. Magyarországon egy évtizede készült el és került bevezetésre a Magyar Tenisz Szövetség saját továbbképzési és minősítési rendszere azzal a céllal, hogy a Testnevelési Egyetem által már nem indított szakedző képzést legalább sportágspecifikusan pótolja, továbbá hogy emelkedjen a szakmai munka színvonala, és minél több MTSZ-minősítéssel rendelkező edző foglalkozzon az utánpótlás játékosokkal. A továbbképző programok keretében igyekeztünk az edzőkollégák részére azokat a nemzetközi teniszvilágban elismert korszerű ismereteket átadni, amelyek a különböző nemzetközi edzőkonferenciákon hozzáférhetők. Több mint 200 azoknak a kollégáknak a száma, akik részt vettek a továbbképzéseken és megszerezték a megfelelő minősítést, illetve különböző szakmai képzési anyagok is elkészültek.

Sajnos Magyarországon a tenisedző-képzést ma még gyakran olyan akkreditált intézmények végzik, amelyek szakmai értéke, teljesítménye megkérdőjelezhető. Az általános képzés sem mindig megfelelő, ám a specifikus teniszképzés különösen nem naprakész. Nagyon sok olyan tenisz edző tevékenykedik, aki alacsony szintű edzői végzettséggel és szakmai tudással rendelkezik, vagy még azzal sem. Gyakran volt játékosok választják az edzői pályát, akik – megfelelő irányítás és szakértelem hiányában, különösen az első időkben – komoly szakmai hibákat vétnek.

A klubvezetők a profit biztosításában és nem a magas szintű szakmai végzettségű és tudású edzők alkalmazásában érdekeltek, így kevés klubban van kontrollált, magas szintű szakmai munka. Az edzők többsége nincs ösztönözve a kvalifikált, eredményes munkára és továbbképzésre, gyakran a belső motivációjuk is hiányzik ehhez.

A sikeres játékosfejlesztési program sok esetben a sikeres edző- és továbbképzés függvénye, eredménye.

Az eltelt időszak alatt létrejött nemzetközi kutatási eredmények és bevezetett új szakmai programok illetve a magyarországi szakmai és edzőképzési tapasztalatok alapján a Magyar Tenisz Szövetség elhatározta, hogy a 2021-es évtől kezdve a minősítési feltételrendszer és a programok korszerűsítése, bővítése révén megújítja edző-továbbképzési rendszerét. Ennek a programnak az első lépéseként a Szövetség aktualizálja a régi képzési rendszert, és kidolgoz egy olyan új modellt, amelyet a Nemzetközi Tenisz Szövetség (ITF) elfogad és akkreditál, így a rendszer keretei között megszerzett minősítés ezentúl nemzetközileg is elismertté válik.

MTSZ edzői licenc és minősítés feltételrendszere:

Minősítő programok	Jelentkezési feltételek	Kiadványok	Érvényesség, továbbképzések
Play & Stay	Iskolában vagy egyesületi tenisziskolában eltöltött minimum 1 év teniszoktatói gyakorlat Érettségi Iskola vagy klub ajánlása Minimum 18 éves életkor	MTSZ Play & Stay jegyzet Tenisz DVD 1,2 PP előadások Online cikkek	1 év Országos MET TE Egyéb szervezetek
MTSZ “C”	A Play & Stay program eredményes elvégzése 500 óra klubban eltöltött írásban igazolt edzői gyakorlati tevékenység A tenisz klub javaslata. Segédedzői vagy oktatói végzettség. Tenisz tudás bemutatása. Minimum 21 éves életkor Aktív edzői tevékenység vagy aktív részvétel iskola tenisz illetve Play and Stay teniszprogramban vagy tenisz iskola vagy 10 év alatti klub programban vagy klub junior programban a vezetésében	MTSZ C jegyzet Tenisz DVD 1,2 PP előadások Online cikkek	1 év Országos MET TE Egyéb szervezetek

MTSZ “B”	A klub javaslatára (indoklással). Középfokú edzői végzettség. 3 év versenyzőkkel eltöltött igazolt edzői gyakorlat illetve 800 óra klubban vagy régióban edzésvezetéssel eltöltött írásban igazolt edzői gyakorlati tevékenység Technikai tudás bemutatása – utánpótláskorú versenyzőkkel tudjon edzeni Minimum 23 éves életkor Aktív edzői tevékenység	MTSZ B jegyzet Tenisz DVD 1,2 PP előadások Online cikkek	1 év Országos METT E Egyéb szervezetek
MTSZ “A”	Magyar Tenisz Szövetség javaslata (indoklással). Teniszkлуб kérelme, javaslata (indoklással). Felsőfokú edzői képzettség. 5 év versenyzőkkel eltöltött igazolt eredményes edzői gyakorlat illetve 3000 óra klubban vagy régióban vagy válogatott keret edzéssel eltöltött írásban igazolt edzői gyakorlati tevékenység Tenisz technikai tudás bemutatása – élversenyzőkkel tudjon edzeni Évente 5 nap MTSZ versenykísérés utazó edzőként az MTSZ program alapján	MTSZ A Tenisz DVD 1,2 PP előadások Online cikkek	2 év Országos METT E Egyéb szervezetek

	felkérés esetén Minimum 28 éves életkor. Aktív edzői tevékenység		
--	--	--	--

A program központi költségvetési forrásigénye 100.000.000 Ft / év.

Körmöczy Zsuzsanna Teniszfejlesztési Program mint sportolófejlesztési program forrásigénye

A Szövetség a Programban meghatározott célokat nem az Emberi Erőforrások Minisztériuma által biztosított Központi Sportágfejlesztési Konceptió (KSF) terhére kívánja fedezni. Szabó Tünde államtitkár asszonnyal folytatott egyeztetést követően az a javaslat született, hogy a KSF elsősorban a válogatott versenyzők felkészítésére és nemzetközi versenyeztetésére, általános sportágfejlesztésre és ehhez kapcsolatos szervezeti fejlesztésre, valamint kisebb egyesületi támogatásokra kerül felhasználásra.

Éppen ezért a Körmöczy Zsuzsanna Teniszfejlesztési Program mint sportolófejlesztési program forrásigényének fedezetére külön kormányelőterjesztés készült. A felsorolt programelemek tételes forrásigénye:

- Óvoda és Iskola Teniszprogram: 80.000.000 Ft;
- Play & Stay gyermekteniszprogram: 80.000.000 Ft;
- MTSZ szakmai műhelyek program: 180.000.000 Ft;
- Szabadidős tenisz: 80.000.000 Ft;
- Versenyrendszer: 280.000.000 Ft;
- Edzőképzés: 100.000.000 Ft;

A Körmöczy Zsuzsanna nevével fémjelzett országos hosszútávú sportolófejlesztési programhoz 800.000.000 Ft/év költségvetési támogatás biztosítása szükséges.

A Szövetség a program végrehajtását a rendelkezésre álló forrásokból 2021. évben megkezdi. A folytatáshoz ugyanakkor – a 2022 és 2025 közötti időszakra – évente 800.000.000 Ft központi forrás biztosítása szükséges.